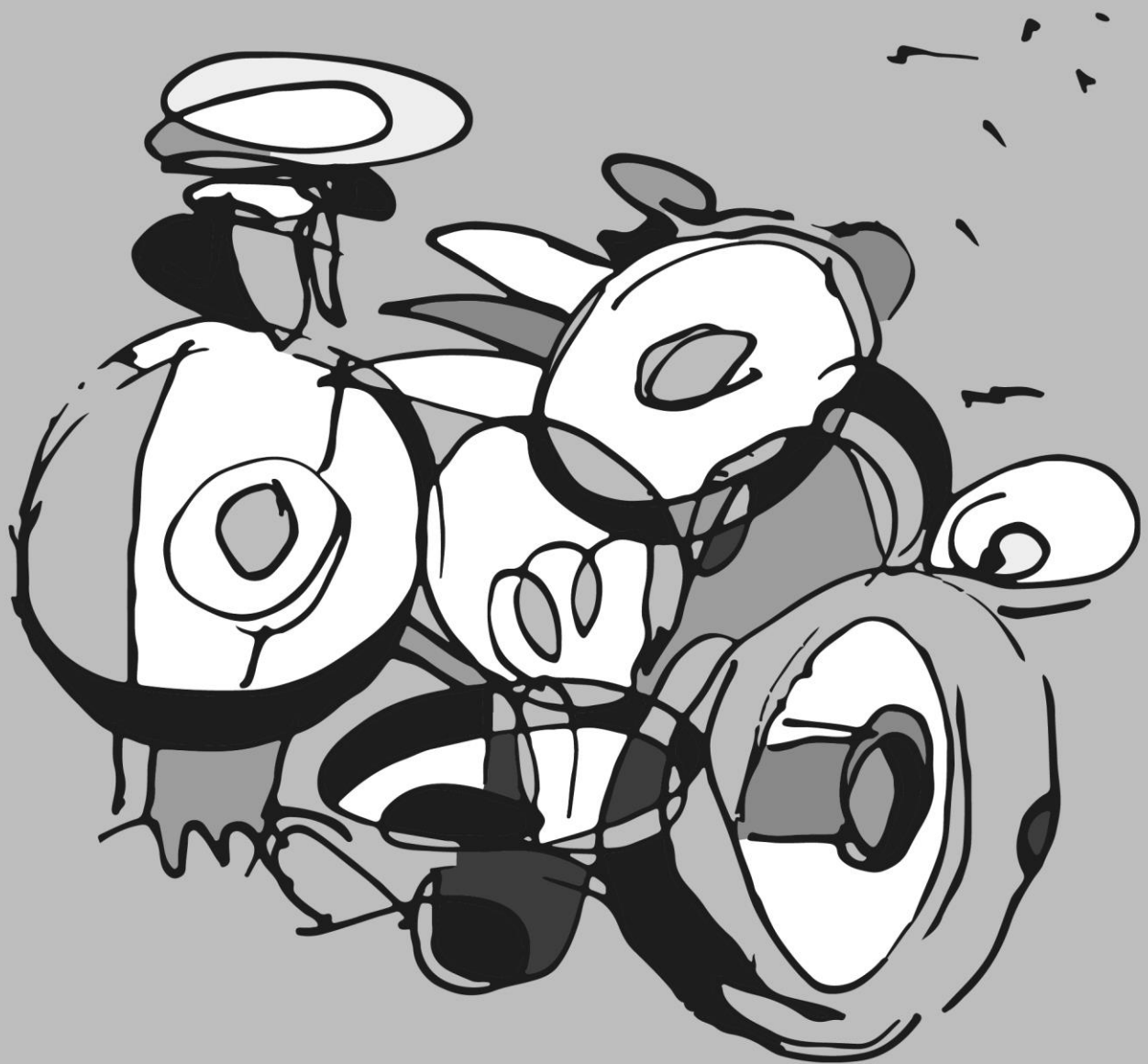

UUDEN MUSIIKIN LOKAKUU

Pohjois-Suomen XII nykymusiikkijuhlat 4-9.10.2016

FROZEN MOON

Perjantaina 7.10.2016

Kello 19.00

Tulindbergin sali, Oulun Musiikkikeskus

WWW.LOKAKUU.FI

La Guitarra

Empieza el llanto
de la guitarra.
Se rompen las copas
de la madrugada.
Empieza el llanto
de la guitarra.
Es inútil
callarla.
Es imposible
callarla.
Llora monótona
como llora el agua,
como llora el viento
sobre la nevada.
Es imposible
callarla.
Llora por cosas
lejanas.
Arena del Sur caliente
que pide camelias blancas.
Llora flecha sin blanco,
la tarde sin mañana,
y el primer pájaro muerto
sobre la rama.
¡Oh guitarra!
Corazón malherido
por cinco espadas.

Federico García Lorca

Kitara

Kitaran itku
alkaa.
Aamuyön maljat
särkyvät.
Kitaran itku
alkaa.
Hyödytöntä on
vaientaa sitä
Mahdotonta on
vaientaa sitä.
Se itkee yksitoikkoisena
niinkuin vesi itkee,
niinkuin tuuli itkee
lumisateen yllä.
Mahdotonta on
vaientaa sitä.
Se itkee kaukaisia
asioita.
Etelän kuumaa hiekkaa
joka anelee valkeita kamelian kukkia.
Itkevää nuolta ilman osumaa,
iltapäivää ilman aamua,
ja ensimmäistä kuollutta lintua
oksalla.
!Oi Kitara!
Viiden miekan
syvästi haavoittama sydän.

Suomennos Eeva Tervala

UUDEN MUSIIKKIIN LOKAKUU

Pohjois-Suomen XII *nykymusiikkijuhlat* 4-9.10.2016

FROZEN MOON

Petri Kumela

**Emilia & Joonatan Lappalainen
Oulun Kitaraseura**

Perjantaina 7.10.2016

Kello 19.00

Tulindbergin sali, Oulun Musiikkikeskus

OHJELMA

Jouko Tötterström
(s. 1956)

Frozen Moon (2014)
Jäätynyt kuu
Kitaralle
Kantaesitys

Tapio Lappalainen
(s. 1973)

Vimma (2015)
Kitaralle, viululle ja lyömäsoittimille

Emilia Lappalainen, viulu
Joonatan Lappalainen, lyömäsoittimet

Jorma Styng
(s. 1958)

Times of Year (2015)
Vuoden aikoja
Neljälle kitaralle
Kantaesitys

Autumn *Syksy*
Winter *Talvi*
Spring *Kevät*
Summer *Kesä*

Oulun Kitaraseura

Jorma Styng
Janne Sihvo
Aaro Tamminen
Andrei Zelenski

Mauricio Sotelo
(s. 1961)

Como llora el agua... (2008)
Niin kuin vesi itkee...
Kitaralle

VÄLIAIKA

Pieniä otuksia

Julio Sagreras

Cyro Delvizio

Sakari Raappana

Olli Virtaperko

Jyrki Myllärinen

Minna Leinonen

Sami Klemola

Pehr Henrik Nordgren / Kalevi Aho

Lotta Wennäkoski

Carlo Domeniconi

Kimmo Kuokkala

Joachim F.W. Schneider

Poul Ruders

Aki Yli-Salomäki

Adam Vilagi

El Colibri

O Gato

La Pulga

Särmäneula

Scarabeo

Merisiili

Rapu

Moiwa no risu

Silakka

Praying Mantis

Ai-ai

Calypte Anna

Rattus rattus

Vesimittari

Mangustit

Petri Kumela, kitara

Petri Kumela

TEOKSISTA

Jouko Tötterström (s. 1956) suoritti pianonsoiton diplomitutkinnon erinomaisin arvosanoin Sibelius-Akatemiassa vuonna 1983. Tötterström on valmistunut musiikin tohtoriksi aiheenaan pianoduon käytännölliset ja pedagogiset kysymykset. Tötterström työskentelee Oulun ammattikorkeakoulussa kulttuurin osastossa yliopettajana.

Tötterström on opiskellut sävellystä Erland Sundquistin, Paavo Heinisen ja Kari Kuosmasen johdolla. Hän on säveltänyt sinfonioita ja muita orkesteriteoksia sekä pianoduo-, urku-, kamari-, ja kuoroteoksia sekä lauluja. Oulun läänin taidetoimikunta on tukenut häntä työskentelyapurahoilla.

Tötterström on toiminut Uuden Musiikin Lokakuun taiteellisena johtajana ja Nykymusiikkiseura Lokakuu ry:n puheenjohtajana. Sävelsin kitarateokseni Frozen moon brasilialaisen Alvaro Henriquen tilauksesta vuonna 2014. Hänelle tuli kuitenkin esteitä, ja sävellys jäi sen vuoksi kantaesittämättä pariksi vuodeksi. Niinpä maailman ensiesitys kuullaan vasta nyt Uuden musiikin lokakuussa.

Teoksestaan **Frozen Moon (2014)** säveltäjä kertoo:

Tavoitteenani oli tehdä kitaralle omasta mielestäni idiomaattisesti hyvin soveltuva kappale, jonka sävelkieli kuitenkin noudattaisi minulle tyypillisiä tyylillisiä ja sävellysteknisiä piirteitä ja periaatteita. Teoksen nimi viittaa sen syntyäikoihin vallinneeseen alkuvuoden kireisiin pakkasiin ja siihen, miten kuukin taivaalla näytti jäätyneen.

Madridilaissyntyinen **Mauricio Sotelo** (1961) tunnetaan taidokkaan, värikkään ja persoonallisesti kommunikoivan, flamencosta, kuvataiteista, kirjallisuudesta, filosofiasta ja espanjalaisesta kulttuurista inspiroituvan sävelkielen mestarina.

Lähimmäksi flamenco - tai flamencon ja aikamme nykymusiikin saumatonta amalgaamia - Sotelon tuotannossa tulee Federico García Lorcan runosta innoituksensa saanut flamencokitarakappale **Como llora el agua... (2008)**.

Tavoittaakseen runon maailman sävellysprosessi alkoi kappaleen harmoniseksi keskukseksi sopivan poikkeusvirityksen eli scordaturan etsimisellä. Sotelo päätyi perinteisestä kitarasoundista poikkeavaan vireeseen C-G-d-gis-h-dis. Tämä on kappaleen harmonisen gravitaation akseli, tai "lukemattomien aurinkojen" "aurinkosointu" Sotelolle tärkeän italialaisfilosofi Giordano Brunon (1548-1600) terminologiaa mukailleen.

Scordatura myös vaatii soittotekniikan uudelleenkehittämistä. Näin ollen alussa kuultujen vapaiden kielten ekspressiivinen arpeggiointi alkaa hitaasti letittyä ja keriytyä äänten spiraaliksi otelaudalla. Keskipakoinen liike äänen ytimeen pakottaa vasemman käden löytämään itsensä uudelleen samalla kun oikea käsi näyttää, kuinka se voi lävistää tilan, joka on erottamaton flamencon ikimuistoisesta "huokausten laulusta" (Cante jondo). Oikean käden matka herättää muistoja eri flamencotyyleistä, kuten soleasta, buleríasta, tarantosta ja seguiriya. Lopputulos on elegantti, luonteva ja samalla uusi ja tuore yhdistelmä vanhan flamencon klangia aikamme nykymusiikin tiedosta-vuudessa.

Mauricio Sotelo

Suom. Jarkko Hartikainen

Artikkelissa mainittu Lorcan runo on sisäkannessa.

Times of Year (2013) voi hyvinkin olla *Times of Year (2016)*, sillä teokseen tuntuu tulevan pieniä muutoksia jokaisessa Kitaraseuran kvartettimme harjoituksessa.

Olen koettanut vangita sävellyksen eri osiin vuodenaikojen tunnelmia sellaisina kuin olen ne sävellyshetkellä kokenut.

Jorma Styng

Jorma Styng (s. 1958, Nurmes) on valmistunut kitaransoiton opettajaksi Jyväskylän konservatoriosta. Hän on suorittanut kitaransoiton A-kurssitutkinnon Sibelius-Akatemiassa sekä jatko-opintoja Manuel Lopez Ramosin oppilaana Mexico Cityssä, Arnost Sadlikin oppilaana Prahan konservatoriossa ja sähkökitaraopintoja Los Angelesissa GIT-koulussa.

Pääaineenaan sävellyksessä Styng on suorittanut musiikkipedagogin tutkinnon ja Master of Music –erikoistumisopinnot Oulun ammattikorkeakoulussa sekä filosofian maisterin tutkinnon Piteån musiikkikorkeakoulussa Ruotsissa. Limingan Taidekoulussa Styng on suorittanut kuvataiteen perus- ja erikoistumisopinnot.

Styng opettaa kitaransoittoa Oulun yliopiston musiikkikasvatuksen laitoksella. Kuvataiteilijana Styng on pitänyt parikymmentä yksityisnäyttelyä ja osallistunut lukuisiin yhteisnäyttelyihin. Joista seuraavana vuorossa on Oulun Taiteilijaseuran yhteisnäyttely joulukuussa 2016.

Jorma Styng soittaa tässä konsertissa oululaisen kitararakentajan Markku Pehkosen rakentamaa soitinta.

Vimma (2015) on Passauer Saiten -festivaalin tilausteos. Kantaesityksessä lapsieni Emilian ja Joonatanin lisäksi oli soittamassa festivaalin taiteellinen johtaja kitaristi Yvonne Zehner. Teos kulkee enimmäkseen tahtilajissa 7/16. Lapset hallitsevat rytmiä pohtimalla mielessään hokemaa 'uk-ko e-pe-li'.

Teoksessa tutkin, mitä nykymusiikin laajennettuja soittotekniikoita voin käyttää säveltäessäni lapsille. Lyömäsoittaja soittaa symbaalia jousella, raapii virvelin kalvoa kapulan päällä ja demppaa triangelia. Viulisti prässää äänen jousella rikki, soittaa *col legno battuto* jousen puupuolella pompottaen, *sul ponticello* tallan vierestä ja glissandoja.

Tapio Lappalainen

Säveltäjä **Tapio Lappalainen** (s. 1973, Oulu) on suorittanut musiikinteorian ja säveltapailun opettajan jatkotutkinnon Oulun konservatoriossa Vesa Valkaman oppilaana sekä sävellyksdiplomin Mozarteum -yliopistossa Salzburgissa, Itävallassa professori Adriana Hölszky'n johdolla.

Musiikkiteknologiaopintoja Lappalainen on suorittanut Sibelius-Akatemiassa opettajanaan Andrew Bentley sekä kesäkursseilla Stanford-yliopiston CCRMA -instituutissa, Berkeley -yliopiston CNMAT -instituutissa ja Darmstadtin nykymusiikkifestivaaleilla.

Lappalainen työskentelee Jokilaaksojen musiikkiopistossa musiikinteorian, sävellyksen ja musiikkiteknologian opettajana.

Lappalaista ovat tukeneet Valtion säveltaidoimikunta, Oulun läänin taidoimikunta, Suomen Säveltäjäin Sibeliusrahasto, Alfred Kordelin -rahasto ja Rhein-Neckar Kreis e.V. -säätiö.

Lappalaisen sävellyksiä on soitettu Suomessa, Ruotsissa, Saksassa, Islannissa, Itävallassa, Italiassa, Tanskassa ja Fär-saarilla. Esittäjinä ovat olleet mm. Salzburgin Mozarteum -orkesteri, Oulu Sinfonia, Helsingin kamarikuoro sekä Pohjan Sotilassoittokunta. Ruotsalainen Duo Gelland on levyttänyt Lappalaisen viuluduon Nosag -levy-yhtiölle 2011.

ESIINTYJÄT

Kitaristi **Petri Kumela** on yhtä kotonaan niin periodisoitinten parissa kuin nykysäveltäjien kanssa. Kumela on kitaristeistamme kansainvälisimpiä ja tunnettu ennakkoluulottomuudestaan ja muuntautumiskyvystään.

Petri Kumela on opiskellut Helsingin Konservatoriossa Juan Antonio Muron johdolla ja Saksassa Hochschule für Musik Nürnberg-Augsburgissa Franz Hálaszin luokalla. Mestarikursseilla Kumelaa ovat ohjanneet Leo Brouwer, Oscar Chiglia, Alirio Díaz, Eduardo Egüez ja David Russell.

Petri Kumela on voittanut Scandinavian Guitar Festival- ja Stafford Classical Guitar Recital -kilpailut. Hän on esiintynyt Suomessa, useissa Euroopan maissa, Etelä-Amerikassa, Yhdysvalloissa, Venäjällä, Japanissa, Intiassa ja Bhutanissa. Hänen konserttipaikkojaan ovat olleet Helsingin Finlandia-talo, Lontoon Purcell Room (Southbank Centre) ja Sapporon Kitara-sali.

Suomessa Kumela on esiintynyt Mikkelin Musiikkijuhlilla, Kymijoen Lohisoitossa, Katrina-konserttisarjassa Ahvenanmaalla, Avanti!:n Suvisoitossa sekä Oulunsalo Soi- ja Musica Nova-festivaaleilla. Hän on soittanut solistina Lapin kamariorkesterin, Tapiola Sinfonietan, Kymi Sinfonietan ja Keski-Pohjanmaan Kamariorkesterin kanssa kapellimestarien Ann-Maria Helsing, Juha Kangas, Massimo Lambertini, Hannu Lintu, Ari Rasilainen, Yasuo Shinozaki, Dima Slobodeniouk ja John Storgårds johdolla.

Kumela on esiintynyt Avanti!, Uusinta- ja Tampere Raw -kamariyhtyeiden, sekä monien muiden kokoonpanojen ja muusikoiden kanssa. Kumela työskentelee kitaransoiton vastuopettajana Helsingin Metropolia-ammattikorkeakoulussa.

Petri Kumela on soittanut kymmeniä kantaesityksiä. Hänelle ovat teoksiaan omistaneet Paavo Korpijaakko, Uljas Pulkkis, Minna Leinonen, Joachim F.W. Schneider, Riikka Talvitie, Lotta Wennäkoski ja Pehr Henrik Nordgren, jonka kanssa läheinen

yhteistyö rikastutti kotimaista kitara-ohjelmistoa kuudella teoksella sooloeoksesta konserttoon asti. Vuonna 2013 Kumela toimi Pohjoismaisten Musiikkipäivien kamari-musiikkisarjan taiteellisena johtajana.

Petri Kumela on levyttänyt mm. P.H.Nordgrenin, C.P.E.Bachin sekä Paavo Korpijaakon kitaramusiikkia ja tehnyt nauhoituksia Yleisradiolle.

www.petrikumela.com

Oulun Kitaraseura on aktiivinen toimija alallaan Oulun seudulla ja järjestää vuosittain useita konsertteja ja muita tapahtumia. Seuran jäsenet ovat ammattimuusikoita, kitaransoiton ammattiopiskelijoita ja aktiivisia harrastajia. Puheenjohtajana toimii Andrei Zelenski

www.oulunkitaraseura.blogspot.com

Emilia ja Joonatan Lappalainen ovat Jokilaaksojen Musiikkiopiston oppilaita Haapajärvellä.

Emilian viulunsoiton opettajia ovat olleet Tomasz Orzech ja Janne Jääskelä sekä kesäleireillä Heini Eklund. Emilia on saanut kunniamaininnan internetissä järjestetyssä klassisen musiikin ENKOR -viulukilpailussa.

Joonatanin opettaja on Pekka Niemelä. Kesäkursseilla Joonatania on opettanut Nathan Archer.

Kansanmusiikkiyhtye Miukelissa Emilia ja Joonatan ovat keikkailleet useilla festivaaleilla.